

अथ हंसगायत्रीमन्त्रः

अस्य श्री हंसगायत्रीमहामन्त्रस्य । अव्यक्त परब्रह्म ऋषिः । अव्यक्त गायत्री छन्दः
परमहंसो देवता ॥ हं सां बीजं - हं सीं शक्तिः - हं सूं - कीलकम् ॥ परमहंस-प्रसाद सिद्ध्यर्थे
जपे विनियोगः ॥

अथ ऋष्यादिन्यासः -

ॐ श्री अव्यक्तपरब्रह्मार्षये नमः - शिरसि । ॐ अव्यक्तगायत्रीछन्दसे नमः - मुखे ।

ॐ परमहंसदेवतायै नमः - हृदि । ॐ हं सां बीजाय नमः : गुह्ये ।

ॐ हं सीं शक्तये नमः - पादयोः । ॐ हं सूं कलकलीलकाय नमः - नाभी ।

ॐ परमहंसप्रसादमिच्छन्नर्थे विनियोगाय नमः - सर्वांगे ।।

अथ करन्यासः -

हंसां - अङ्गुष्ठाभ्यां नमः । हंसीं - तर्जनीभ्यां नमः ।

हंसूं - मध्यमाभ्यां नमः । हंसै - अनामिकाभ्यां नमः ।

हंसौ - कनिष्ठिकाभ्यां नमः । हंसः - करतल-करपृष्ठाभ्यां नमः ।

अथ हृदयादिन्यासः -

हंसां - हृदयाय नमः । हंसीं - शिरसे स्वाहा ।

हंसूं - शिखायै वषट् । हंसै - कवचाय हुं ।

हंसौ - नेत्रत्रयाय वौषट् । हंसः - अस्त्राय फट् । भूर्भुवःसुवरोम् इति दिग्बन्धः ।

अथ ध्यानम् -

गमागमस्थं गमनादिशून्यं चिद्रूपदीपं तिमिरापहारम् ।

पश्यामि ते सर्वं जनान्तरस्थं नमामि हंसं परमात्मरूपम् ॥ (4.1)

देहो देवालयः प्रोक्तो जीवो देवःसनातनः ।

त्यजेदज्ञाननिर्माल्यं सोऽहम्भावेन पूजयेत् ॥ (4.2)

(हंसगायत्री) हंसहंसाय विद्महे परमहंसाय धीमहि । तन्नो हंसः प्रचोदयात् ॥ (4.3)

अथ स्तुतिः -

हंस हंसेति यो ब्रूयात् हंसो नाम सदाशिवः । एवं न्यासविधिं कृत्वा ततः सम्पुटमारभेत् ॥ (4.4)